

تاریخ وادستات

حامد ۱۳۳۶

مجموعه

برکون بیلنیر قیسی مجموعه ملک اما
پله چوق آوانیر اورتهدم مجموعه بولمیز

ایتدک شرف خدمت اجدادی فراموش
آثارینه اسلافنک رغبت اولمیز

دیدى عاشقده خوف اولمز کوزل سومك خلاف اولمز
 اوچونكه حدی بیلمز قو یانسون نارسوزانه
 دیدم کیم کلشن حسنت کلور برکون اولور و بران
 باقلمز حسنکه صکره واردرسك صوك پشمانه
 بوشعریاکی بیلدکی محبی کبی برشاهک
 آنک نسلندن «الهامی» ایدر تنظیر یارانه

فاتح سلطان محمد خان غازی حضر تارینک نفس نفیس همایونلری
 ایچون یازدیروب مطالعه بیوردقلری کتابلر

ایکنجی کتاب

کتاب شرح مصادرات اقلیدس

بو کتابک برنجی یاپراغنک آرقه سنک فوقانیسند سرابا صاری
 وقویو آلتوندن زمین اوزرند دها آچیقجه رنگلی آلتون ایله وغایت
 قیمتی واستادانه بریازی ایله یازلمش و یازیلرک اطراف غایت ایجه سیاه
 چیز کیلرله احاطه ایدیلرک او خط نفیسه بررونق دیکر دها اضافه
 ایدلمشدر . شو عبارده نقش طراز سطوردر .

« برسم مطالعه سلطان الاعظم ، الشهنشاه الافخم ،
 «السلطان محمد خان بن السلطان مراد خان خلدالله»
 « تعالی خلافت و سلطانه »

کذلک آلتند کونا کون الوان ایله شمسه شکلند تزین ایدلمش
 برداثره اورته سند سرابا آلتون و صنعتکار بر زمین اوزرند سیاه مرکبه
 شو عبارده محرردر .

« هذا كتاب شرح مصادر اقليدس ، افضل »
 « المهندس ابو علي الحسن بن الحسن بن الهيثم روح الله »
 « روحه »

کتابك نهايتند تاريخ تحرير عبارتي شودر .
 « تمت كتابة شرح مصادر اقليدس في الثاني »
 « من جمادى الاول سنة تسع وستين وثمانماية »

مطالبات

كنهسي « ابو علي » شهرتي « ابن هيثم » اسمي « حسن » اولان
 شارح كتاب ، مشاهير علما و حكمای اسلاميه دن زمانك فريدي
 ايدي . بالخاصه هيئت و هندسه نوادر دنيا دندر .
 بوذاتك اسمك « حسن » اولديني كندی تأليفاتند مصرح ايكن
 (عيون الانبا في طبقات الاطبا) نام كتابده اسمي « محمد » اوله رق
 كوسترلمش و شمس الدين سامي بك ده « قاموس الاعلام » دم « عيون الانبا »
 صاحبه اتباع ايلمشدركه مرايكي سيد اثر ذهولدر .
 بعض طبقاتده دخي پدريتك اسمي حسين كوسترلمش ايسه ده
 بوده طوغري ذكلدر . چونكه مؤلف پدريتك اسمك ده « حسن »
 اولديني بعض تأليفلرند تصریح ايتمشدر .
 « دائرة المعارف » صاحبي ديركه بوذات بعض اجانب كتابلرند
 علمای اسلاميه دن « خازن » نام فاضل ظن اولمش ايسه ده « ابو جعفر
 الخازن » بشقه در . في الحقيقه ابو جعفر الخازن دخي علوم عقليه و نقليه ده
 ماهر و صاحب تأليفات نافع علمای اسلاميه دن ديكر برذاتدر .
 ينه « دائرة المعارف » دم بوذاتك تولدي ۳۷۰ تاريخنده كوستريلور
 ايسه ده او تاريخدن اون آلي سنه اقدم اوله رق ۳۵۴ سنه سنده دنيايه
 كلشدر .

بویاه الك مشهور بر فاضلمزك اسمی و پدرینك اسمی و هویتی و تاریخ تولدی حقنده کوریلور که نه قدر یا کاش شیر یازلمشدر .

«ابن الهیثم» عن اصل بصره لیدر . فیض الہی رہبر طریق اولہرق تحصیل انواع ککالات ایتمش و علوم عالیہنک انکشافی خصوصہ بالذات چالشمشدر . بغداد و بصرہ جہتارندہ برچوق خدمتہ اجرا ایدرک کسب اشتہار ایتشددر .

د اگر مصرده اولسم نیل حقندہ مملکتہ کلی فائدہ بخش اولہرق عملیات ہندسیہ اجرا ایدردم « دیدیکی و بو علمدہ کی خارقہ مہارتی و کثرت تألیفاتی ملوک فاطمیہ دن اولوقت مصر ملکی بولسان حاکم بامر اللہک مسموعی اولہرق کندیسنی مصرہ دعوت ایتمش وبالذات وکلا ووزراسیلہ برابر استقبالہ چیقارق اکرام واحترامندہ مبالغہ ایتشددر . یانہ برچوق ارباب معارف و صنایع و معمارلر ترفیق ایدرک نہریلک ایجری جہتہلرینہ اعزام ایتمش ایسہدم یا صرفہ لزوم کوریلہ جک مبالغک کثرتی و یا خود سائر بعض عوارض اجرای تصورات و عملیاتہ مانع اولمش عودتندہ بعض مهم خدمتہلرہ استخدام اولمش ایسہدم حاکم بامر اللہک معلوم اولان حرکات عجیہ و ظلم و بدعتی علامہ مشارالہک ذہنہ طوقہرق صورت تمارض کوستروب چکیلمکدن بشقہ چارہ بولہ مامش و آزرمدت سکرہ حاکم بامر اللہ وفات ایلدیکندن جامع الازمردہ نشر علوم عالیہ ایلہ برابر تألیف کتب نافعیہ دوام ایدرک حیرت فرمای عقول اولہرق درجہدہ کثرت تألیفہ موفق اولمشدر .

علوم ریاضیہدہ یکتای جہان اولان بوذاتک فن جلیل طبہدخی وقوف کاملی اولوب نظری جہتنی بک مکمل بیلدیکی خالدہ اجرای طبابت خصوصہ میل ایتدیکندن عملی جہتدن صرف نظر ایدرک وار قوتی تصنیف علوم نافعیہ صرف ایتشددر .

ارسطو و جالیوسک اکثر کتابلرینی اختصار و شرح ایتمش و مہندسین

زمانك استاد اعظمي كېلشمشدر ۴۱۷ تاريخنده ۶۳ ياشنده ايكن
كېدى ترجمه حالى و افكار و آثارى مېن بىر كتاب تاليف اتمش و ايچنده
تاليف ايلدىكى كتابلىرى ذكر و تعداد ايلشدر .

اقلېديس و ابلونيوس و ارشميد و فرفورېوس و ارستو طاليس
و جالينوسك و دها سائر برچوق مشاهير حكيمانك آثارينه شرحلريازمش
و باشليجه كتابلر تاليف ايلشدر . ذكر اولان ترجمه حال كتابنده
۴۴ كتب فلسفيه و ۲۵ كتب رياضيە يازديغى بيان ايدرك ۶۹ كتابك
اسامىنى تعداد ايدور . او تاريخدن صوكرده دها خيليجه زمان
معمر اولمش و بومدت ظرقنده دى قرقدن زياده قيمتلى كتابلر تاليفه
موفق اولشدر .

بو حساب رقىسى بيلديريلاان مقدارك دها برقاج مثلى نسبتده
مؤلفاتى ، و متكلمين و معتزله و منطقون و سائر ارباب علم و فقه جواباً
رديهلرى و كندينه صوريلان مسائل فيه يه جوابلرى و سائر آثارى دها
واردركه انسان مقدار اسامىنه حيرت ايدر . و بويلا پك كثير اولان
تاليفات جليله و نافع سنك عنوانلرندن بيله بو استاد اعظمك درجه
خوارق تبحر و تفنى آكلاشيلور .

ايشته جناب فاتحك بالذات مطالعة هايونلرى ايچون استساخ
ايتدېرمش اولدينى بالاده اسم و رسمى كچن (كتاب المصادرات) بو حكيم
اغلم و فيلسوف محترمكدر . آلتش اوچ ياشنه قدر تاليف ايلدىكى كتابلرك
اسامىنى تعداد مخصوص اولان كتابده بو تاليفك اسمى موجود
اولماسنه نظراً سنك آلتش اوچى كچد كدن و علوم هندسيه ده رسوخ
اكمل احراز ايلد كدن صوكره تاليف ايلدىكى آكلاشيلور ايسده اوندن
صكره تاليف ايلدىكى كتابلرينك اسامىسيده بعض طبقاتده محرر اولدينى
حالده نه او طبقاتده وناده كتبخانه لر فهرستلرنده « كتاب المصادرات »
اسمه تصادف اوله مامسنه نظراً هر كسك مطلع و واصل اوله مدينى
كتب نادره و عاليه دن اولدينى استنباط اوله يور .

ابوالفتح سلطان محمد خان حضرتلری بوکتابک زیرنده فن هندسیه
... دها ایکی رساله مهمه تخریر ایتدیرمشر .

جناب فاتحک قدرت عامیه وفکریه لری وکتب عقلیه یه پک
بیوک اولان میل ودرغبتلرینک نه مرتبه لره واصل اولدینی بویله عمد
نوادرکتب عقلیه نی یعنی کچنکی نسخه ده بیان ایلدیکمز « کتاب اقلیدیس »
ایله آنک تمامندن بولنان اشبو « کتاب مصادرات اقلیدیس » ی وینه
بوفن جلیله داترایکی رساله مهمه نی برآریم جمع وغایت نفیس برصورتدم
استسباخ ایتدیروب مطالعه لرینه بذل ماحصل مقدرت ملوکانه بیورماریه
اکلاشیلور . نورالله مرقدہ بنور الغفران

قبله لی زاده محمد و صاف بک

محترم موخیلر مزدن - محمد غالب وعلی رضا بکک - طرفندن اون
اوچنچی عصر هجریده عثمانلی رجالی - عنوانیه برمدتدنبریدر نشر ایدیلن
مقاله لر موجب استفاده برچوق حقایق غیر معلومی انظار مورخینه وضع
ایتمک صورتیه تاریخمزه خدمت ایتمکده اولدینی جهتله مشارالیه مانک
همتلری شایان تقدیردر .

مذکور غزته نک ۲۹ کانون ثانی ۳۳۵ تاریخلی نسخه سنده کوریلان
بشنجی مقاله عاکف وپرتو پاشا لر حقنده شمیدییه قدر غیر مکشوف
برچوق وقایعی احتوا ایدیور .

اوکوزل مقاله نک برخلنده شوعبارده تخریردر .

« ایشه اوکون ایدی که معیت شاهانه ده بولنان خاصه فریقی فراری
احمد پاشا کندینک دیوان کاتبی خانه صاحبی پرنو افندینک دامادی
قبله لی زاده محمد و صاف افندی بی حضور هایونه تقدیم ایتمشر
مقاله نک دیگر جهتلری حقنده - سوز سونک حقنی حائر دکل